

Konsultacje Umowy Partnerstwa

Fundusze Europejskie dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2021-2027

16 lutego 2021 r.

Wprowadzenie

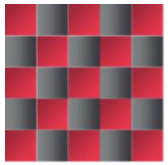
Projekt Umowy Partnerstwa na nową perspektywę finansową rozpoczyna dyskusję o wydatkowaniu środków unijnych na kolejną dekadę.

Architektura programów zawarta w UP uwzględnia Stanowisko Konwentu Marszałków RP.

Utrzymany został obecny parytet podziału alokacji ze środków Polityki Spójności na programy krajowe i regionalne.

Obszary wsparcia określone w Umowie Partnerstwa odzwierciedlają cele rozwojowe województwa zawarte w Strategii Rozwoju Województwa.

Zaproponowana metodologia podziału alokacji podstawowej na programy regionalne jest optymalna (skonstruowana w oparciu o obiektywne wskaźniki) i powinna stanowić bazę do dalszych rozmów o rezerwie programowej.

Cele rozwojowe województwa

Cztery obszary działań:

Spółeczeństwo

Gospodarka

Przestrzeń

Spójność

Pięć głównych celów rozwoju:

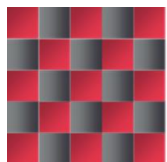
Skuteczna edukacja

Zdrowe, aktywne i zamożne
społeczeństwo

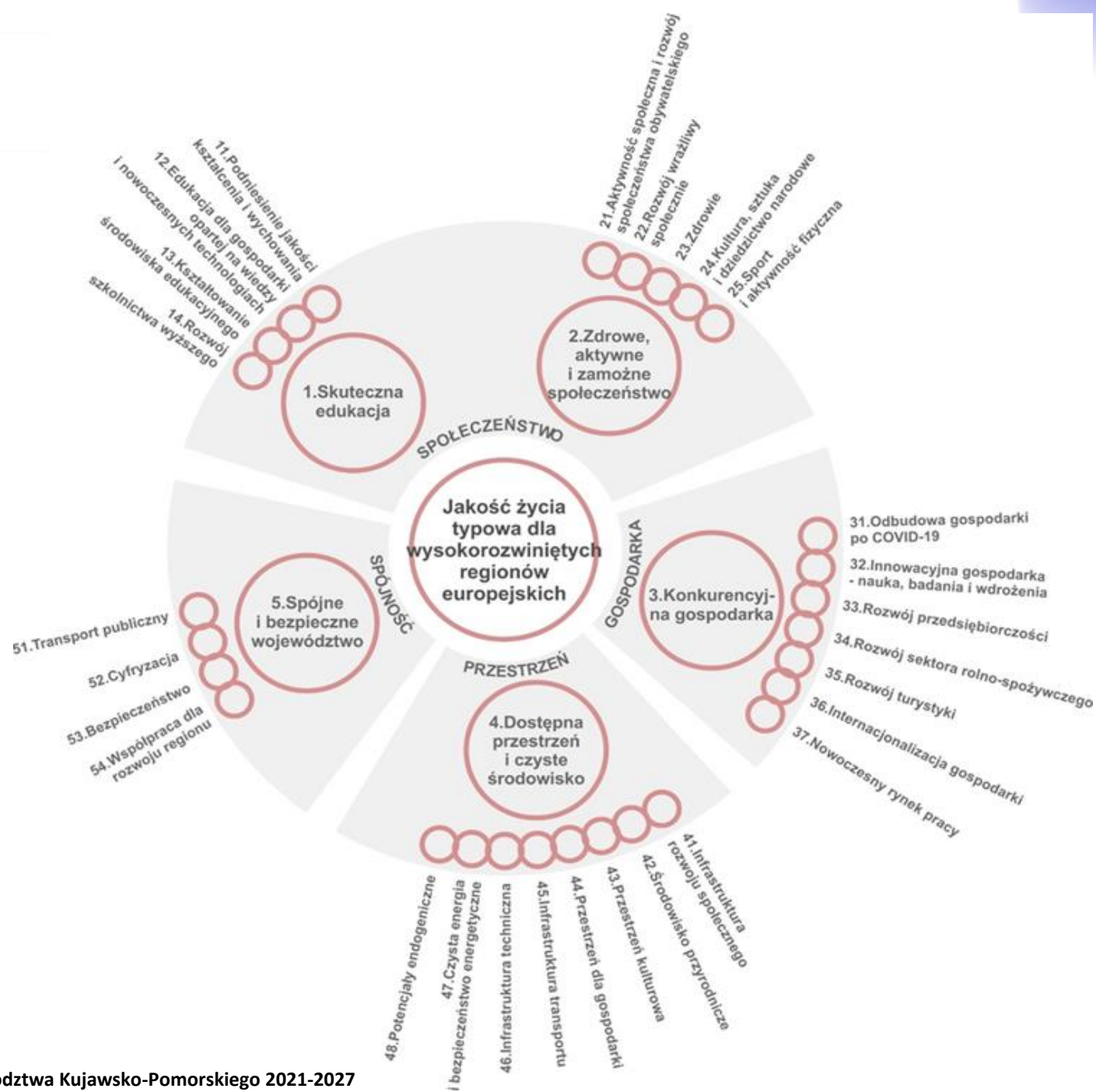
Konkurencyjna gospodarka

Dostępna przestrzeń i czyste środowisko

Spójne i bezpieczne województwo

**STRATEGIA
PRZYSPIESZENIA 2030+
Województwo
Kujawsko-Pomorskie**

Główne problemy rozwojowe województwa

Gminy objęte procesami marginalizacji - miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze

Region rolniczy z dominującą strukturą obszarów wiejskich

Dochody własne (CIT, PIT) w relacji do wydatków bieżących

Poziom PKB w relacji do potencjału ludności - poniżej średniej krajowej

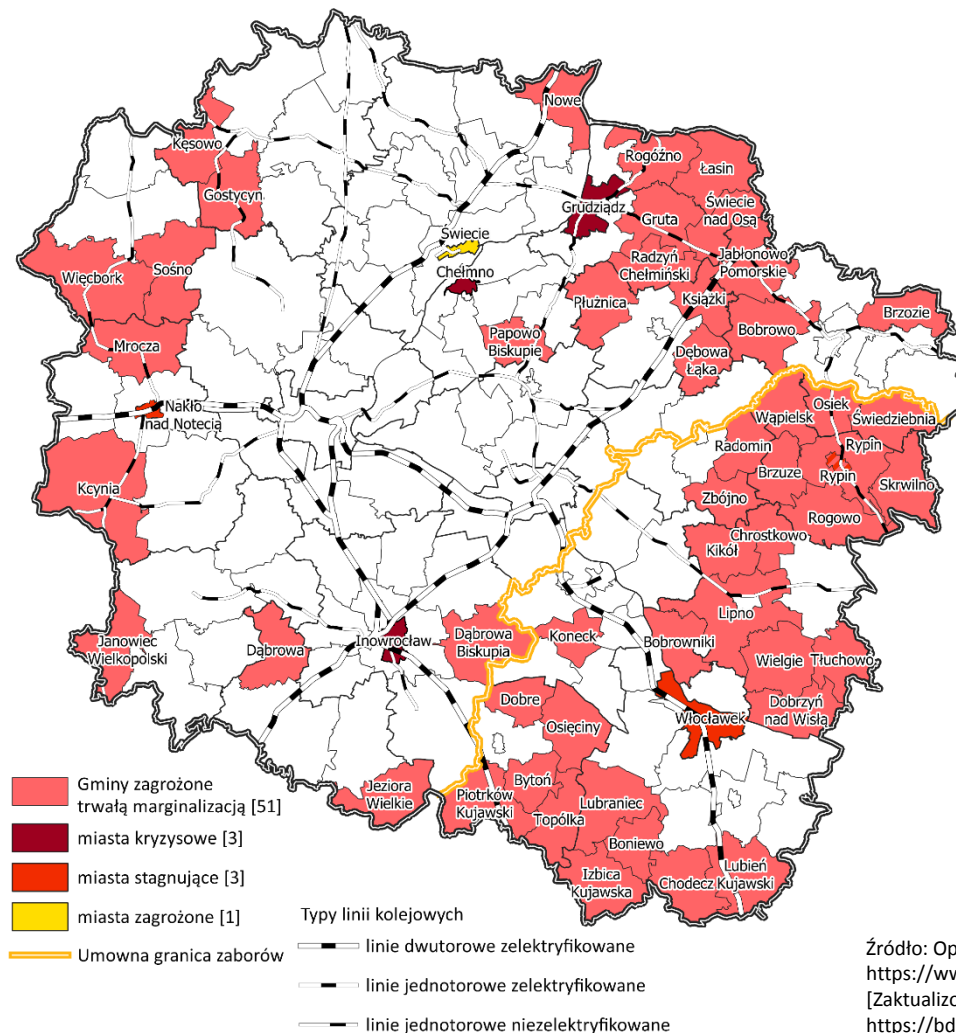
Przeciętne wynagrodzenie pracownicze w regionie - poniżej średniej krajowej

Problemy środowiskowe w związku z sąsiedztwem kopalni odkrywkowej przy granicy województwa

Rozproszona sieć osadnicza w województwie

Główne problemy rozwojowe województwa

Gminy objęte procesami marginalizacji - miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze

Źródło: Opracowanie Biura Analiz Funduszy Europejskich na podstawie danych ze stron <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/krajowa-strategia-rozwoju-regionalnego> [Zaktualizowana imienna lista 139 miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze] oraz GUS <https://bdl.stat.gov.pl/>

Główne problemy rozwojowe województwa

Region rolniczy z dominującą strukturą obszarów wiejskich

Podział gmin w województwie kujawsko-pomorskim wg klasyfikacji DEURBA

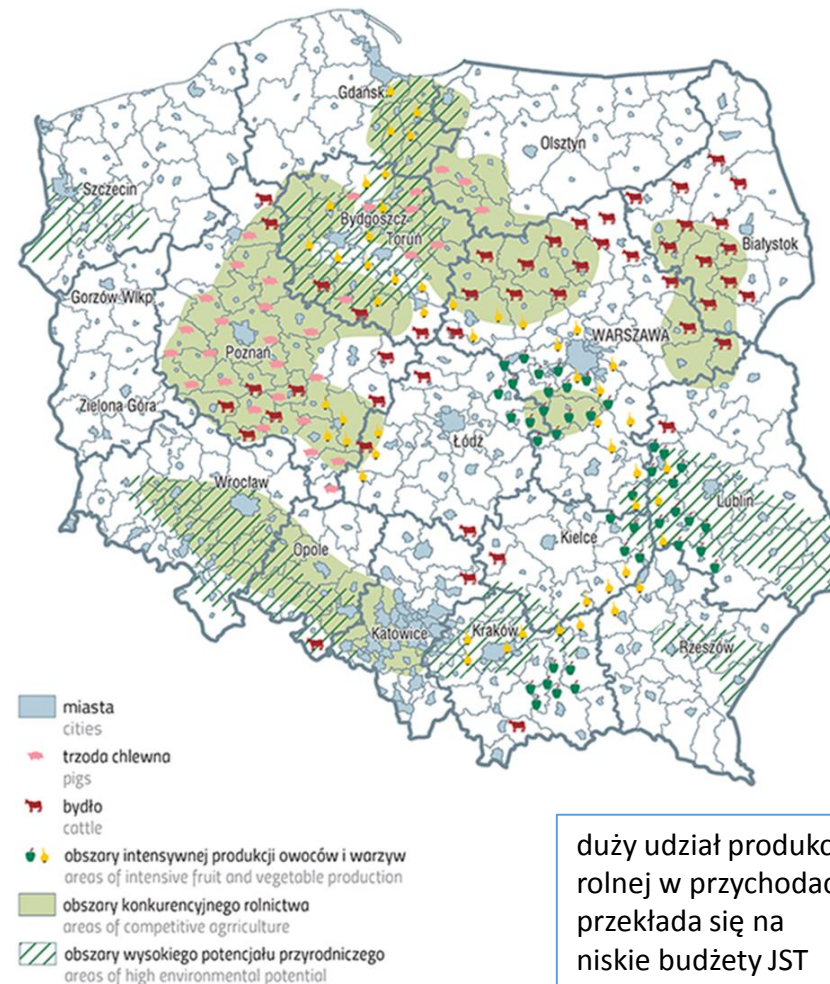

Obszary wiejskie zajmują ponad **95%** powierzchni województwa, które zamieszkuje prawie **848 tys. osób** tj. **43% mieszkańców**

Województwo utraci możliwość przeznaczenia w ramach PROW 52 mln euro na wsparcie podstawowych usług i odnowę wsi (drogi, gospodarka wodno-ściekowa, obiekty kulturalne, targowiska, infrastruktura rekreacyjna) to jest, 5,99 % alokacji przeznaczonej w skali kraju na ten cel obecnie.*

*dane na podstawie perspektywy 2014-2020

Główne obszary produkcji rolnej i ich specjalizacja w Polsce

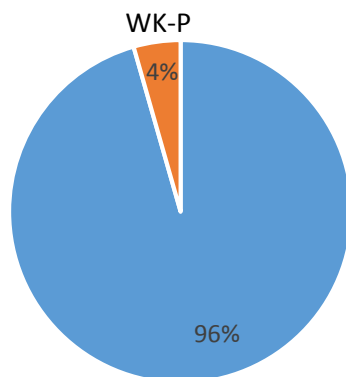

duży udział produkcji rolnej w przychodach przekłada się na niskie budżety JST

Główne problemy rozwojowe województwa

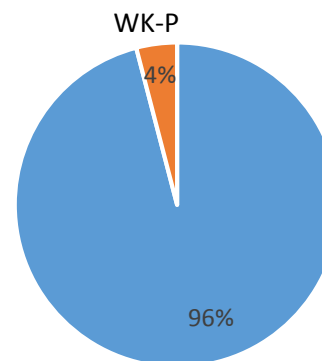
Dochody własne (CIT, PIT) w relacji do wydatków bieżących

Udział województwa kujawsko-pomorskiego
w dochodach z podatku PIT w 2019 roku

Potencjał
ludnościowy
województwa na
poziomie 6%

Udział województwa kujawsko-pomorskiego
w dochodach z podatku CIT w 2019 roku

Za 2019 rok na pasażerskie przewozy kolejowe, z budżetu Województwa przeznaczono 98,5 mln zł, co daje per capita 49,3 zł, pozycjonuje to region na **7 miejscu w kraju**.

Udział w dochodach z PIT per capita:

Polska 46,8 zł

WK-P 38,7 zł

-17%

Udział w dochodach z CIT per capita:

Polska 168,9 zł

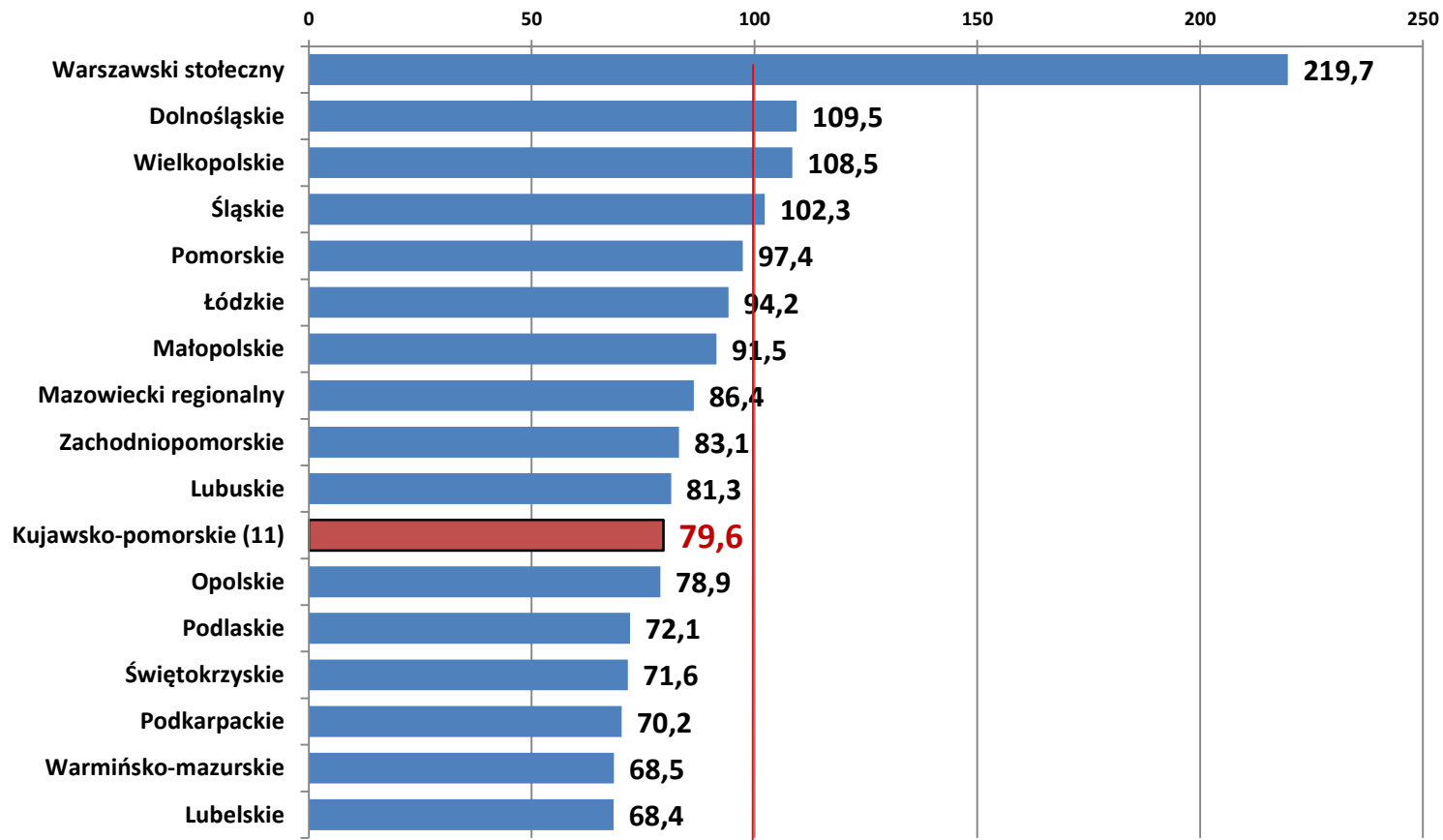
WK-P 131,72 zł

-22%

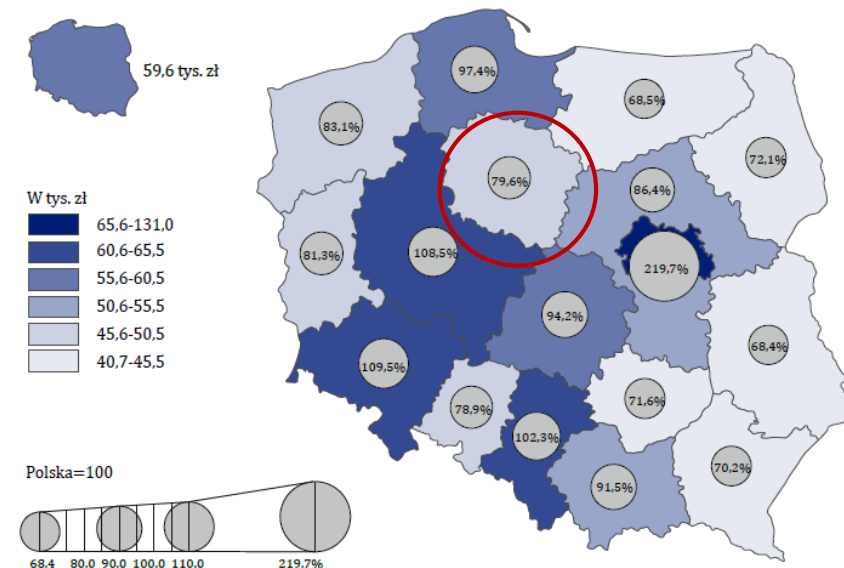
Główne problemy rozwojowe województwa

Poziom PKB w relacji do potencjału ludności - poniżej średniej krajowej

Produkt Krajowy Brutto (dane szacunkowe) na 1 mieszkańca w regionach (NUTS-2) w cenach bieżących w 2019 r.
(Polska=100)

Produkt krajowy brutto (dane szacunkowe) na 1 mieszkańca według regionów w 2019 r. (ceny bieżące)

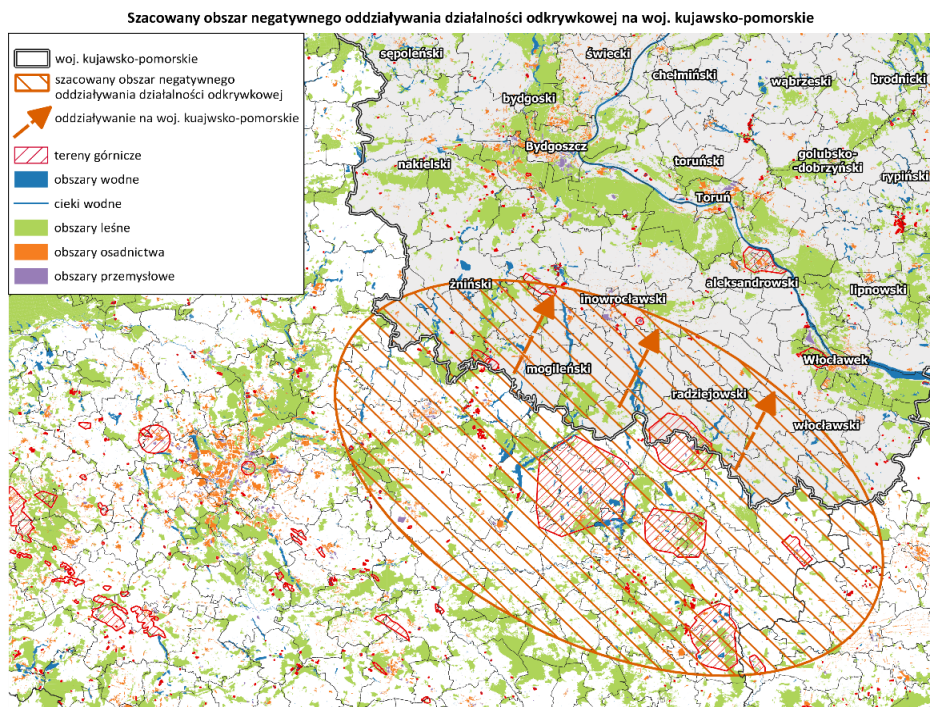
Główne problemy rozwojowe województwa

Przeciętne wynagrodzenie pracownicze w regionie - poniżej średniej krajowej

województwo	ogółem	przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej (Polska=100)		lokata
		2019		
		[zł]	[%]	
POLSKA	5 181,63	100,0		
MAZOWIECKIE	6 248,47	120,6	1.	
DOLNOŚLĄSKIE	5 323,55	102,7	2.	
ŚLĄSKIE	5 177,86	99,9	3.	
POMORSKIE	5 142,01	99,2	4.	
MAŁOPOLSKIE	5 098,26	98,4	5.	
ŁÓDZKIE	4 790,10	92,4	6.	
ZACHODNIOPOMORSKIE	4 769,71	92,1	7.	
OPOLSKIE	4 712,47	90,9	8.	
WIELKOPOLSKIE	4 687,39	90,5	9.	
PODLASKIE	4 575,88	88,3	10.	
LUBELSKIE	4 564,85	88,1	11.	
LUBUSKIE	4 559,96	88,0	12.	
KUJAWSKO-POMORSKIE	4 494,37	86,7	13.	
ŚWIĘTOKRZYSKIE	4 490,41	86,7	14.	
PODKARPACKIE	4 388,16	84,7	15.	
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	4 319,51	83,4	16.	

Główne problemy rozwojowe województwa

Problemy środowiskowe w związku z sąsiedztwem kopalni odkrywkowej przy granicy województwa

Źródło: Opracowanie Biura Analiz Funduszy Europejskich na podstawie danych z OpenStreetMap oraz MIDAS - informacje o surowcach mineralnych Polski oraz eksploatacji złóż

Negatywne skutki działalności kopalni w podregionie konińskim w Wielkopolsce, ponoszą również gminy południowej części Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Działalność kopalni powoduje :

- obniżanie się poziomu wód,
- spadek produkcji rolniczej,
- spadek przedsiębiorczości,
- wyludnianie się gmin.

Najbardziej symbolicznym skutkiem działalności kopalni może być zaniknięcie Mare Polonorum, czyli Jeziora Gopło!!!

Dla regionu kujawsko - pomorskiego w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji nie przewidziano wsparcia! FST przewiduje wsparcie województw: Śląskiego, Dolnośląskiego, Łódzkiego, Lubelskiego, Małopolskiego, Wielkopolskiego.

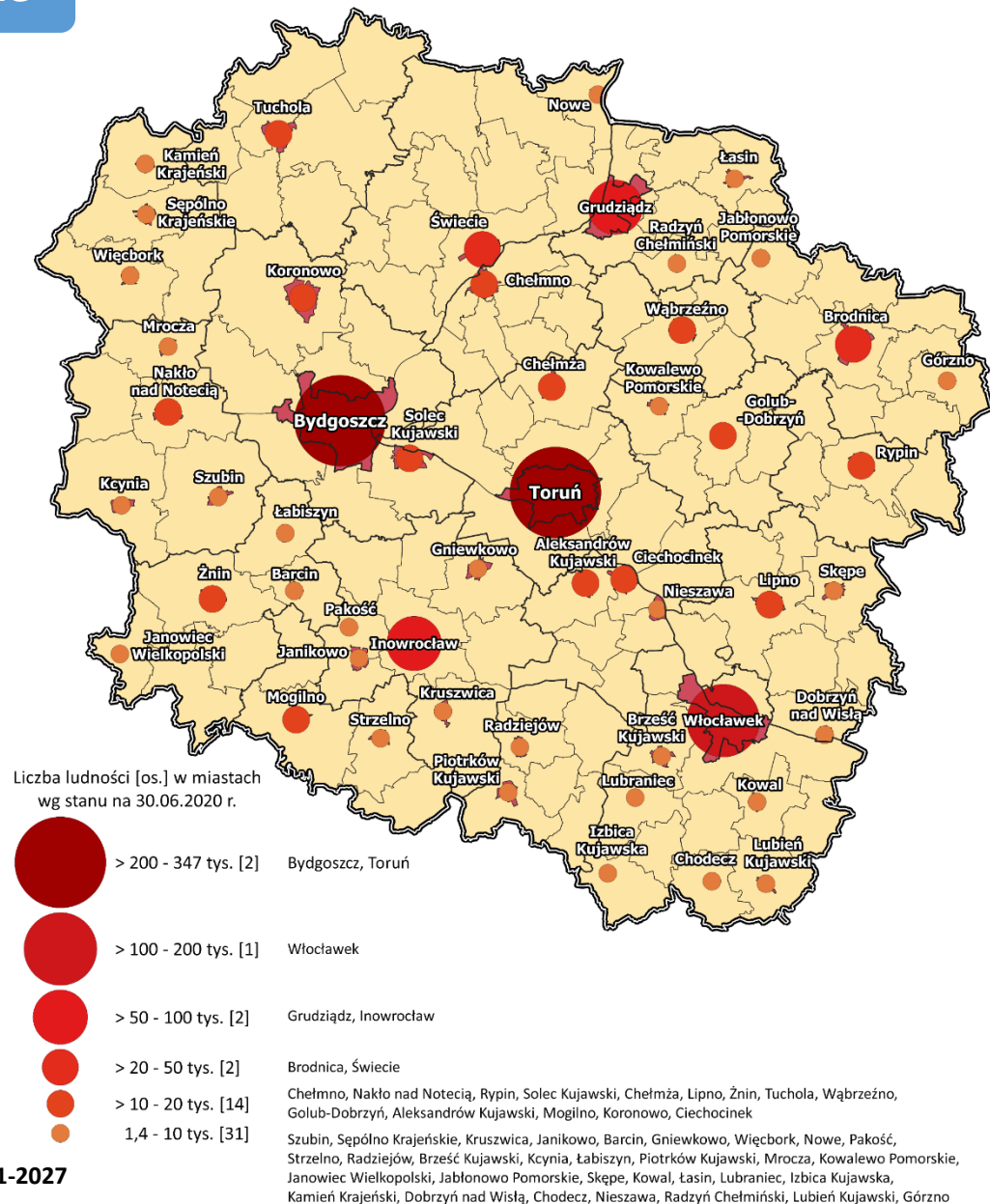
Postulujemy:

1. Całościowo spojrzeć na obszar oddziaływania kopalni podregionu konińskiego i jego skutki.
2. W ramach FST wesprzeć również działania realizowane w Województwie Kujawsko-Pomorskim lub zwiększyć środki RPO WKP z dedykowaną alokacją na ten cel.

Główne problemy rozwojowe województwa

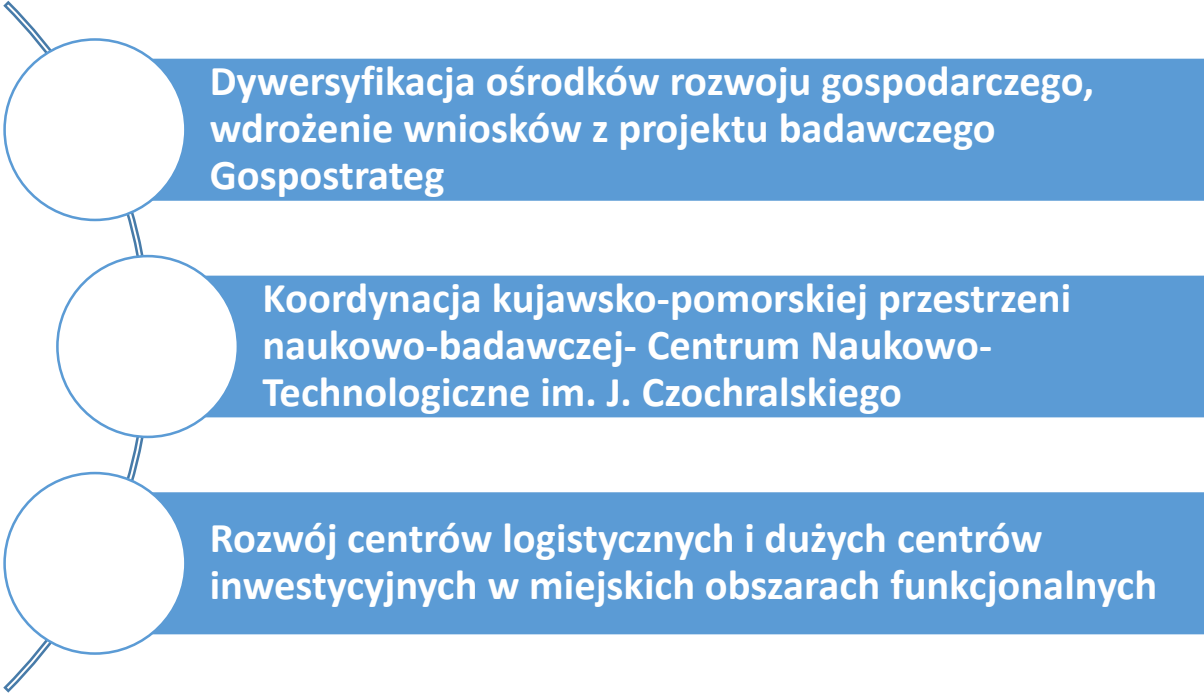
Rozproszona sieć osadnicza w województwie

W województwie kujawsko-pomorskim jest rozproszona sieć osadnicza. Mamy 52 miasta, z tego aż 20 miast zamieszkuje do 5 tys. mieszkańców.

Potrzeby rozwojowe województwa

NOWOCZESNA GOSPODARKA

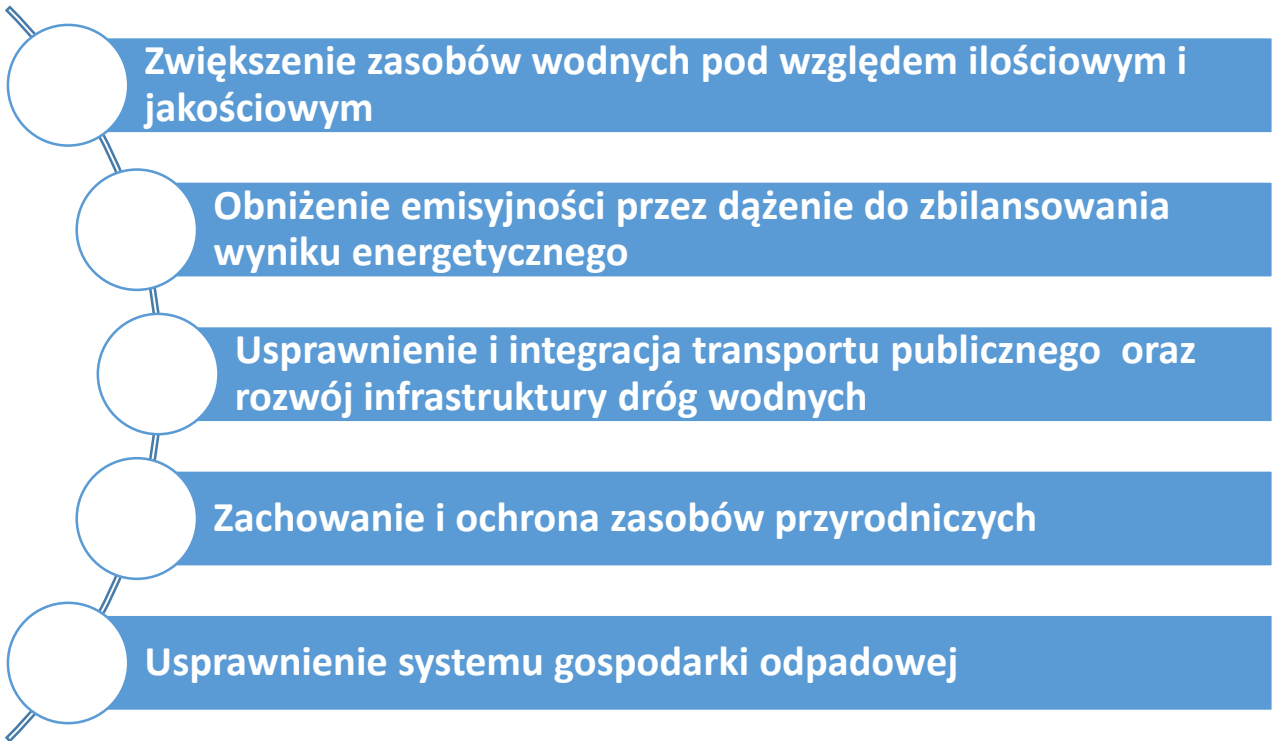

Dywersyfikacja ośrodków rozwoju gospodarczego,
wdrożenie wniosków z projektu badawczego
Gospostrateg

Koordinacja kujawsko-pomorskiej przestrzeni
naukowo-badawczej- Centrum Naukowo-
Technologiczne im. J. Czochralskiego

Rozwój centrów logistycznych i dużych centrów
inwestycyjnych w miejskich obszarach funkcjonalnych

ŚRODOWISKO I ZMIANY KLIMATU

Zwiększenie zasobów wodnych pod względem ilościowym i
jakościowym

Obniżenie emisyjności przez dążenie do zbilansowania
wyniku energetycznego

Usprawnienie i integracja transportu publicznego oraz
rozwój infrastruktury dróg wodnych

Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych

Usprawnienie systemu gospodarki odpadowej

Potrzeby rozwojowe województwa

SPOŁECZEŃSTWO

Wzmocnienie systemu edukacji powszechnej -uzupełnienie centrów innowacyjnej edukacji w miejskich obszarach funkcjonalnych miast regionalnych i subregionalnych,

Wyrównanie szans rozwoju na obszarach wiejskich i zmarginalizowanych,

Kontynuacja podnoszenia standardów usług medycznych poprzez rozwój infrastruktury, w tym projekty o charakterze innowacyjnym: protonoterapia w leczeniu onkologicznym, teleopieka,

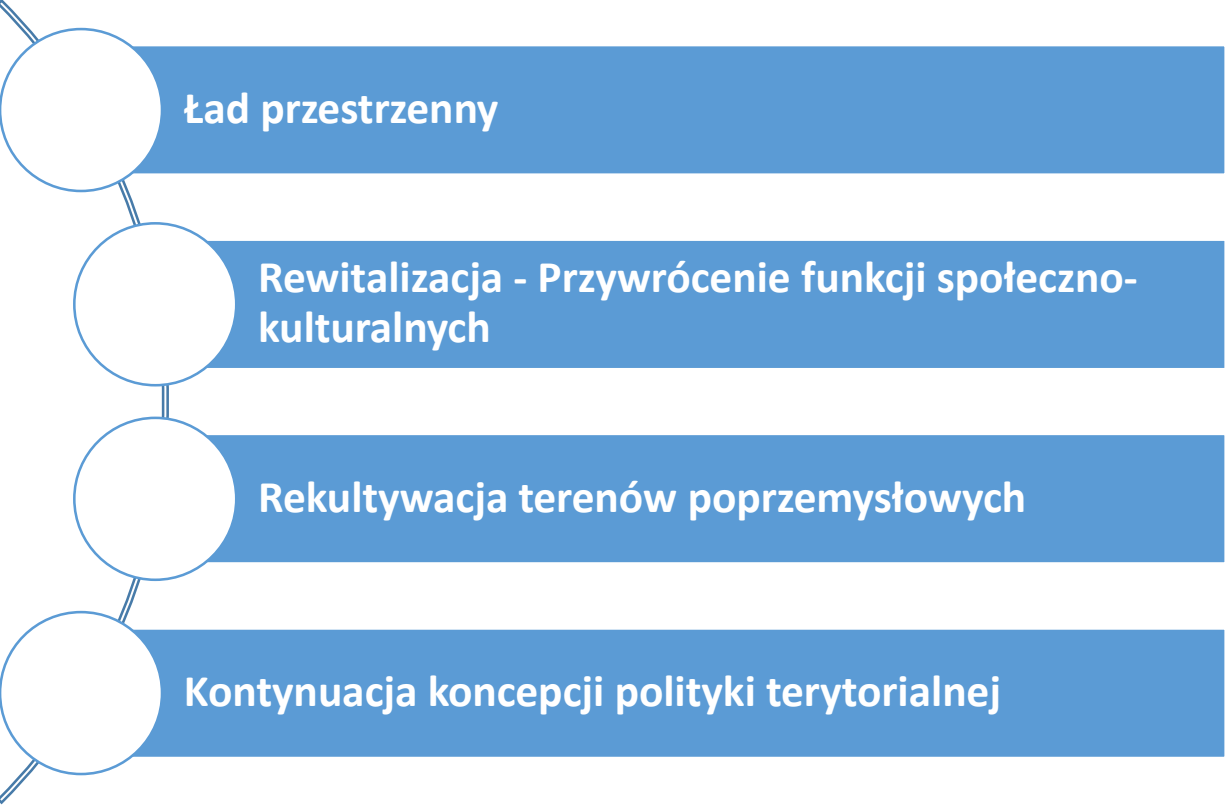
Standaryzacja usług w obszarze opieki społecznej – mapowanie,

Ochrona, konserwacja i promocja dziedzictwa kultury,

Bezpieczeństwo.

Potrzeby rozwojowe województwa

PRZESTRZEŃ

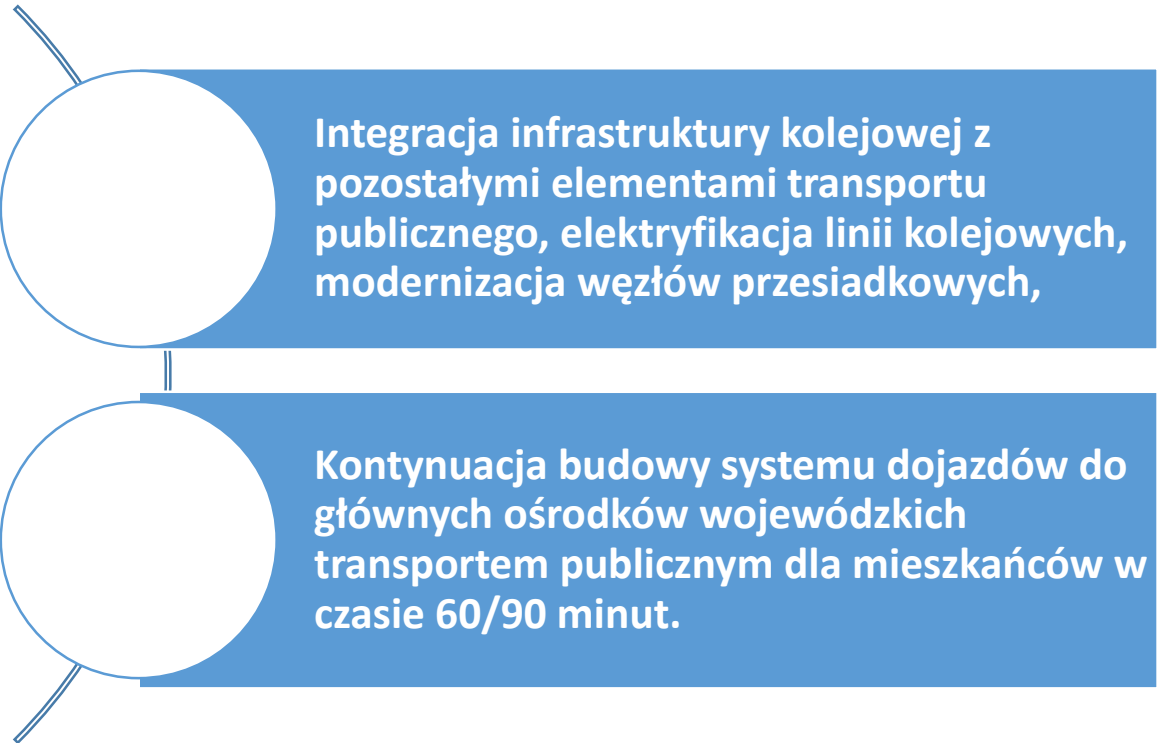
Ład przestrzenny

Rewitalizacja - Przywrócenie funkcji społeczno-kulturalnych

Rekultywacja terenów przemysłowych

Kontynuacja koncepcji polityki terytorialnej

SPÓJNOŚĆ

Integracja infrastruktury kolejowej z pozostałymi elementami transportu publicznego, elektryfikacja linii kolejowych, modernizacja węzłów przesiadkowych,

Kontynuacja budowy systemu dojazdów do głównych ośrodków wojewódzkich transportem publicznym dla mieszkańców w czasie 60/90 minut.

Potrzeby rozwojowe województwa

Przykłady projektów odpowiadających na zidentyfikowane potrzeby województwa do realizacji w nowej perspektywie

Modernizacja kluczowej infrastruktury medycznej

Rozbudowa jednostek kultury, np. Opery Nova oraz Filharmonii Pomorskiej

„Tramwaj Metropolitalny Bydgoszcz – Toruń”

Budowa S10

Budowa linii kolejowej Trzciniec – Port Lotniczy Bydgoszcz – Solec Kujawski

Nowe linie kolejowe dla zapewnienia spójności regionu (połączenie Koronowa, Sępólna Krajeńskiego, Żnina, Chełmna, Rypina)

Zakup zeroemisyjnego taboru kolejowego

„Kujawsko-Pomorskie Centrum Naukowo-Technologiczne im. J. Czochralskiego

Centra innowacyjnej edukacji – Włocławek, Grudziądz, Inowrocław

Stopień wodny „Siarzewo”

Przygotowanie dokumentacji dla perspektywy 2021-2027

Ze środków obecnego RPO 2014-2020 finansujemy koszty przygotowania dokumentacji do realizacji projektów strategicznych dla rozwoju regionu kujawsko-pomorskiego, których dofinansowanie planuje się w perspektywie 2021+

Przygotowywane są inwestycje na łączną wartość blisko 3 mld zł

Tworzona jest dokumentacja w obszarach:

Zdrowie

Transport kolejowy

Innowacje

**Potencjały
endogeniczne**

**Infrastruktura
drogowa**

Kultura

Możliwe źródła finansowania rozwoju województwa w perspektywie 2021-2027

POLITYKA SPÓJNOŚCI

Umowa Partnerstwa

72,2 mld euro

40% PROGRAMY REGIONALNE

75% już rozdysponowano
wg algorytmu opartego na obiektywnych kryteriach, między innymi na
liczbie ludności i PKB na mieszkańca (**21,315 mld euro**)

dla kujawsko-pomorskiego programu regionalnego

1,475 mld euro (ok. 6,5 mld zł):

*EFRR: 1,105 mld euro

*EFS+: 370 mln euro

25% pozostało jeszcze do rozdysponowania w procesie negocjacji

kontraktu programowego

7,104 mld euro (ok. 31,25 mld zł)

EFRR: 5,323 mld euro

EFS+: 1,781 mld euro

Jaka pula środków dla kujawsko-pomorskiego?

60% PROGRAMY KRAJOWE

47 mld euro

Możliwość sfinansowania projektów strategicznych dla regionu ze
środków programów krajowych np. Program Infrastruktura i
Środowisko- negocjacje w ramach kontraktu programowego

Jaka część z tych środków trafi do kujawsko-pomorskiego?

KRAJOWY PLAN ODBUDOWY

województwo kujawsko-pomorskie
zgłosiło 42 projekty

Na jakie środki z KPO może liczyć region?

Kiedy odbędą się konsultacje Programu?

KONTRAKT SEKTOROWY

finansowanie ze środków budżetu państwa

jego przedmiotem jest realizacja interwencji
sektorowej na wskazanych w programie rozwoju
terytoriach

**Jakie środki z Budżetu Państwa będą
przeznaczone na inwestycje w regionie?**

FUNDUSZ SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI

FST będzie koncentrował się na regionach i sektorach,
które najbardziej ucierpią w wyniku transformacji, biorąc
pod uwagę ich zależność od paliw kopalnych, w tym
węgla, torfu i ropy naftowej lub procesów przemysłowych
generujących intensywną emisję gazów cieplarnianych.

Wsparciem objęte zostaną województwa:

- Śląskie
- Dolnośląskie
- Łódzkie
- Lubelskie
- Małopolskie
- Wielkopolskie

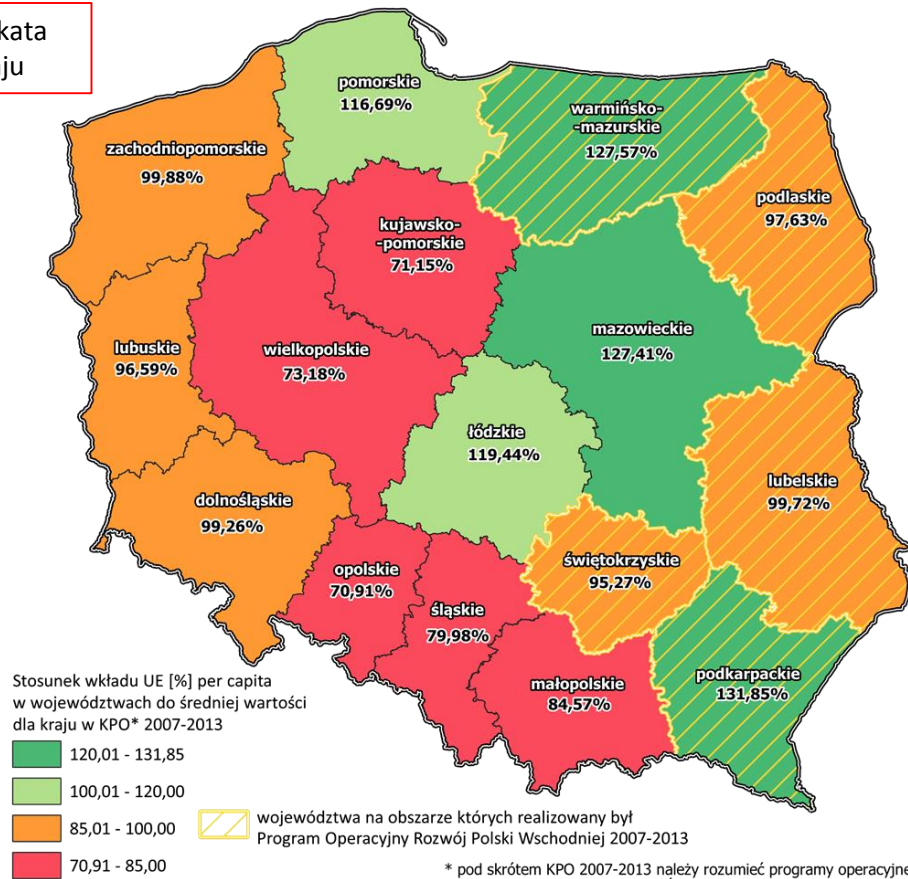
W województwie kujawsko-pomorskim istnieje problem
związany z ratowaniem zasobów wodnych Pojezierza
Gnieźnieńskiego- oddziaływanie Kopalni Węgla Brunatnego
Konin S.A w Kleszczewie

**Środki z FST powinny również trafić do kujawsko-
pomorskiego**

Środki w regionach z Krajowych Programów Operacyjnych

2007-2013 (POIŚ, POIG, POKL, PORPW)

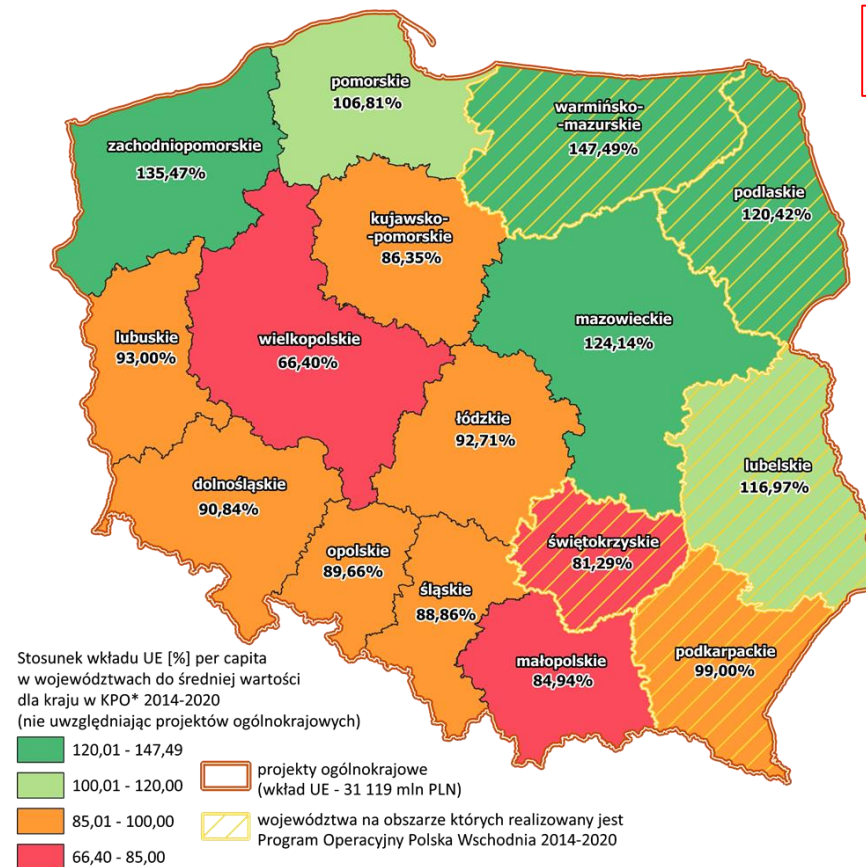
15 lokata
w kraju

* pod skrótem KPO 2007-2013 należy rozumieć programy operacyjne w perspektywie 2007-2013 - POIŚ, POIG, POKL, PORPW

2014-2020 (POIŚ, POIR, POWER, POPC, POPW)

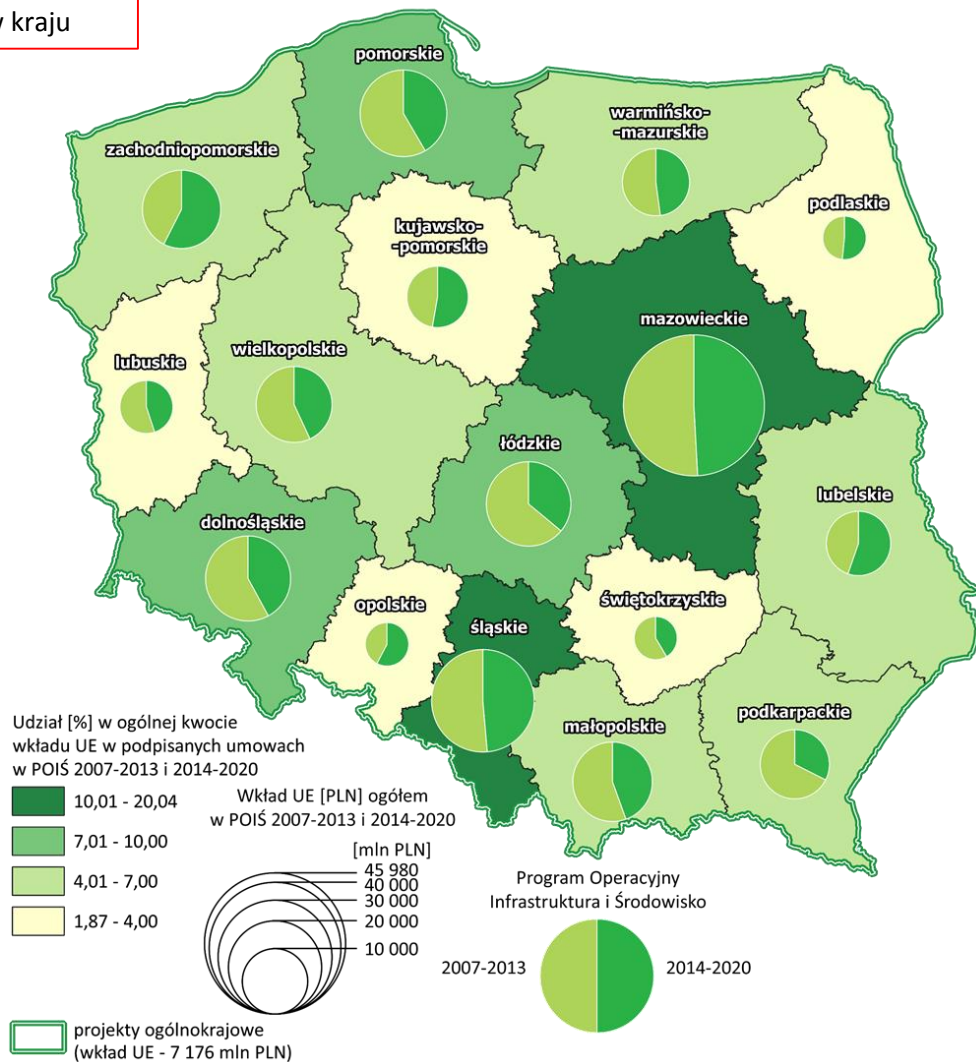
13 lokata
w kraju

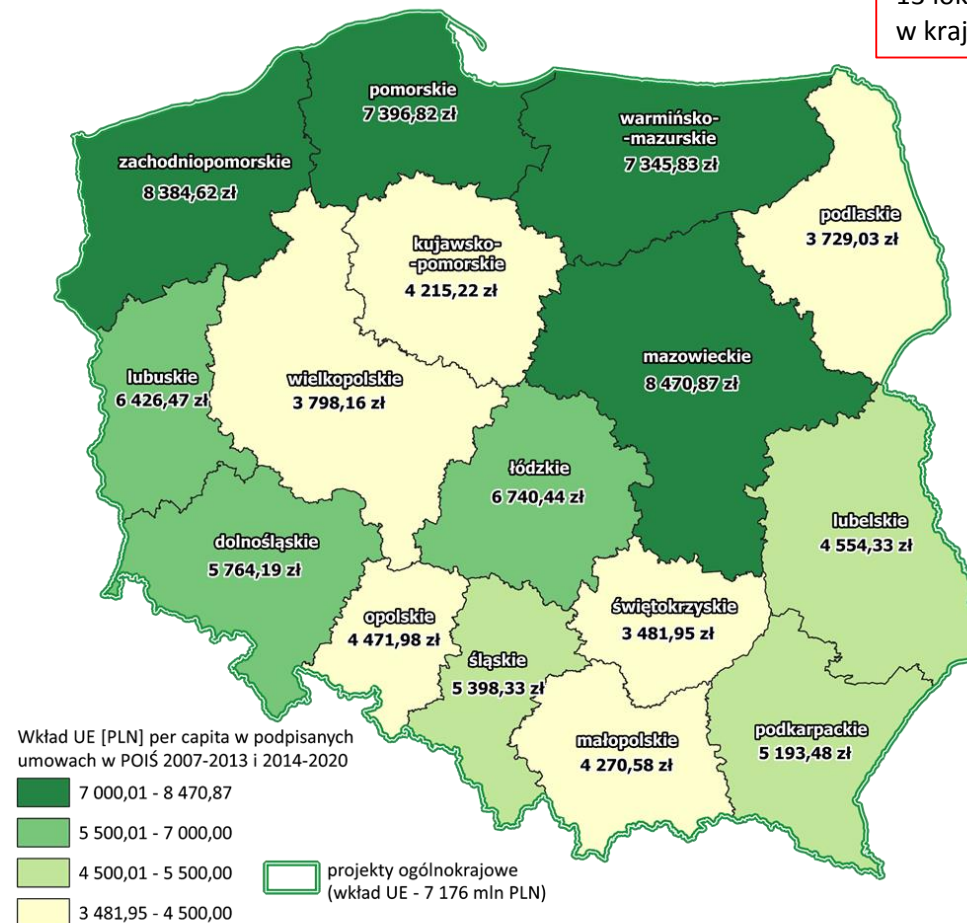
* pod skrótem KPO 2014-2020 należy rozumieć programy operacyjne w perspektywie 2014-2020 - POIŚ, POIR, POWER, POPC, POPW

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 i 2014-2020

12 lokata
w kraju

13 lokata
w kraju

W POIS 2014-2020 województwo kujawsko-pomorskie w puli projektów pozakonkursowych realizowało projekty o wartości zaledwie 4% alokacji.

Przygotowania województwa do programu regionalnego w perspektywie finansowej 2021-2027

3 kwietnia 2019 r. został powołany Zespół ds. programowania przyszłej perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027

Do prac zespołu zostali zaproszeni przedstawiciele różnych środowisk oraz specjalistów z poszczególnych zakresów tematycznych.

Prace Zespołu odbywają się w następujących podzespołach:

Podzespół ds. przedsiębiorczości

Podzespół ds. środowiska i transportu

Podzespół ds. spraw społecznych i zdrowia

Podzespół ds. polityki terytorialnej i rewitalizacji

W wyniku prac Zespołu, 3 lipca 2019 r. zostały przyjęte Założenia Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021-2027.

Dokumenty strategiczne dla regionu:

Zatwierdzona została
Strategia Rozwoju
Województwa

Przygotowywany jest
Plan Rozwoju
Gospodarczego

Rozpoczęto prace nad
Planem
Zagospodarowania
Przestrzennego

Przygotowywane są
pozostałe rozwojowe
programy branżowe

Alokacja podstawowa dla Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021-2027

bez rezerwy programowej

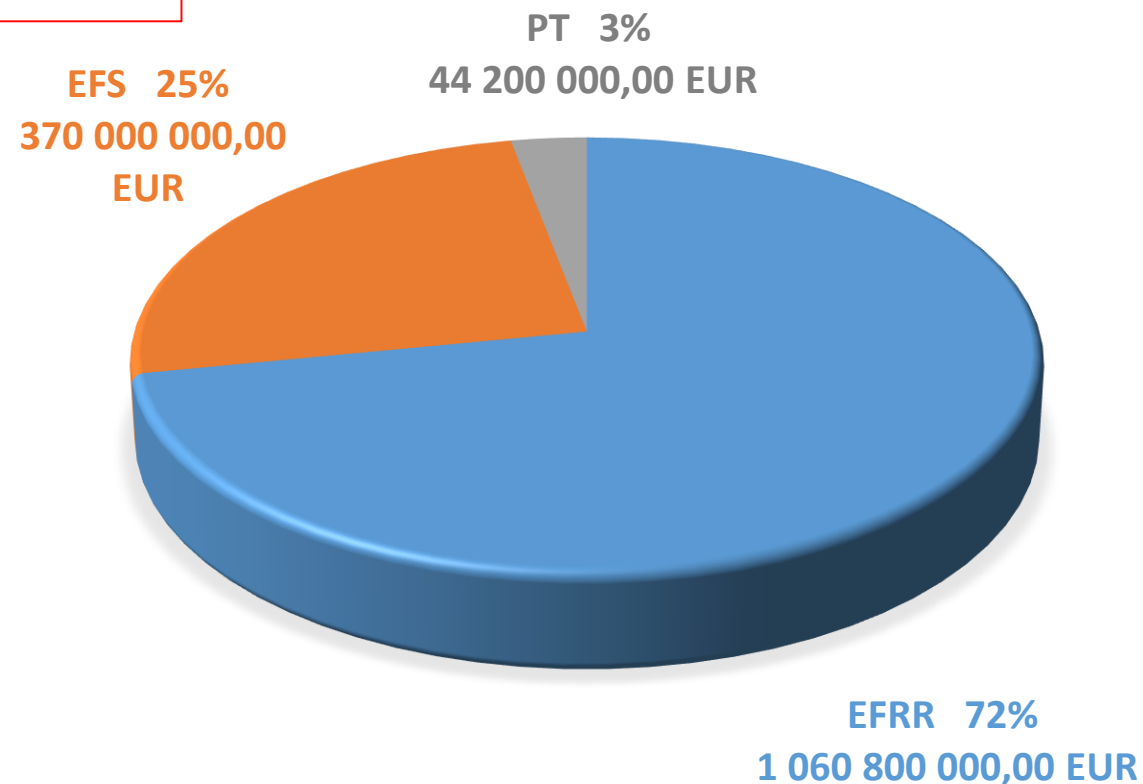
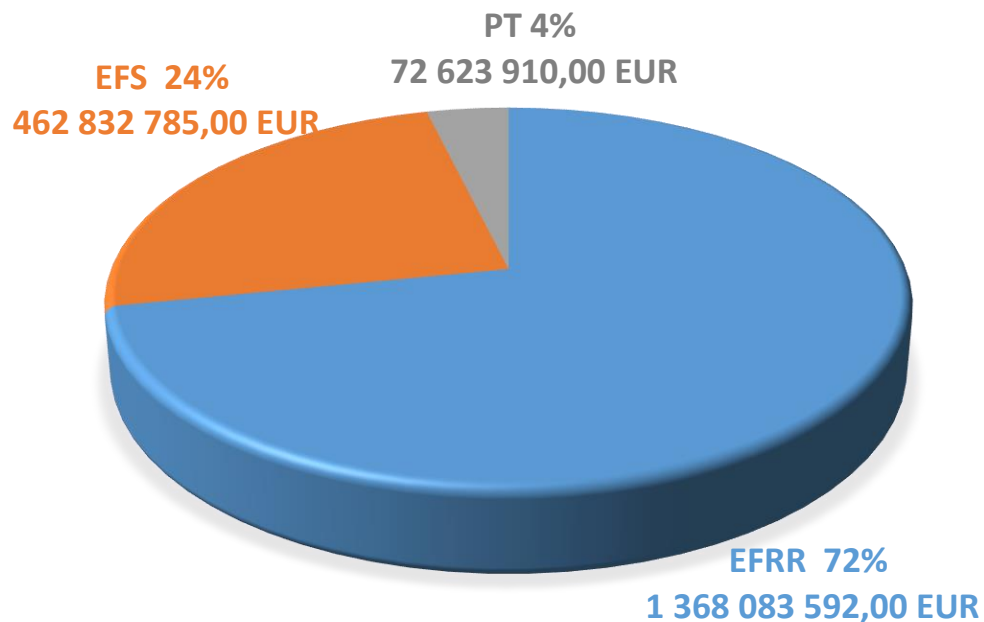
ALOKACJA RPO WK-P 2014-2020
1 903 540 287 EURO

Zmniejszenie alokacji Programu dla województwa kujawsko-pomorskiego o 22,5%

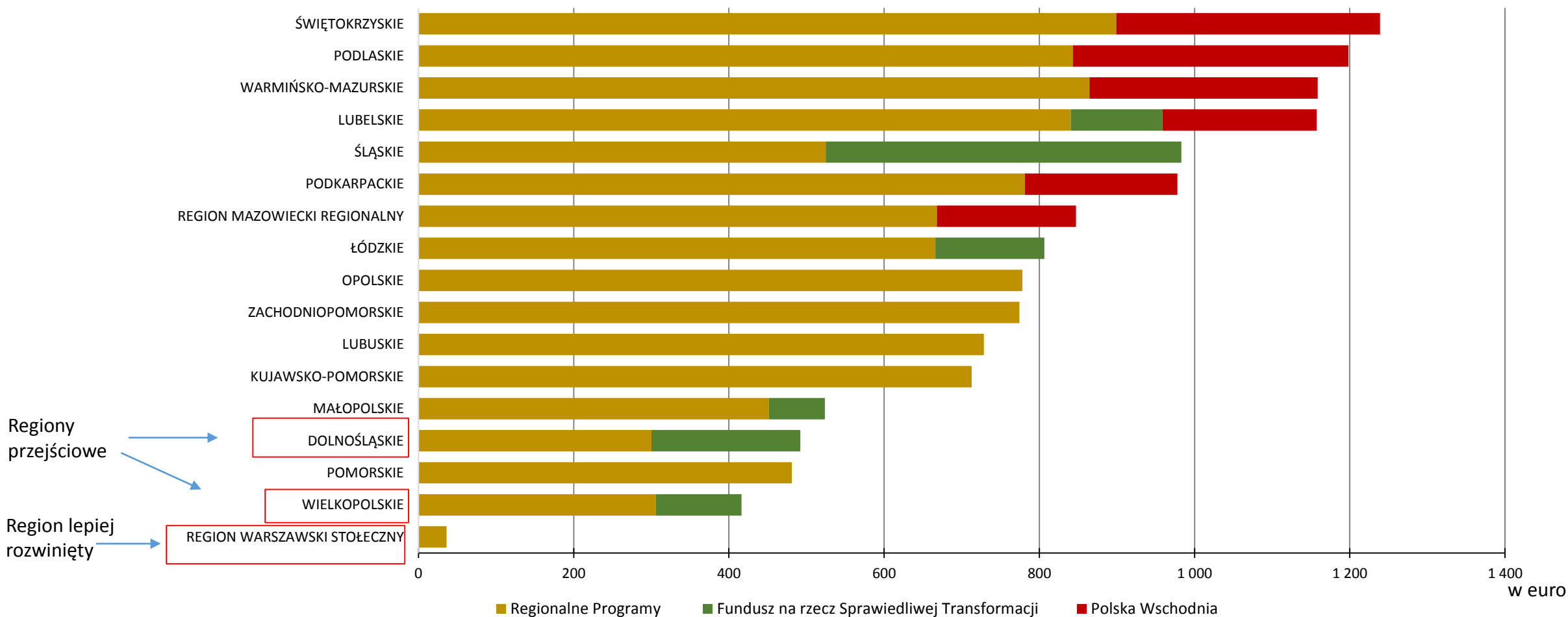
ALOKACJA PR WK-P 2021-2027
1 475 000 000 EURO

Podział środków z perspektywy 2021-2027 na regiony

Podział alokacji na województwa w ramach Polityki Spójności na lata 2021-2027 per capita

12 lokata
w kraju

Obszary wsparcia w Programie regionalnym 2021-2027

CP 1 Innowacyjność i
konkurencyjność gospodarki
EFRR

CP 2 Region przyjazny środowisku
EFRR

CP 3 Mobilność regionalna
EFRR

CP 4 Infrastruktura dla
społeczeństwa
EFRR

CP 5 Europa bliżej obywateli
EFRR

CP 4 Region bliżej ludzi –
włączenie społeczne
EFS

CP 4 Region bliżej ludzi – rynek
pracy
EFS

CP 4 Region bliżej ludzi – edukacja
EFS

Koncentracja tematyczna na poziomie kraju

	Ring fencing	Konkluzje Rady Europejskiej z lipca 2020 r.	Kwota z programu regionalnego w WK-P w euro
EFRR	Inteligentna Europa (CP 1)	25 % EFRR	583 440 000
	Niskoemisyjna Europa (CP 2)	30 % EFRR	
	CP3, CP4, CP5	45% EFRR	477 360 000
EFS	Włączenie społeczne, w tym integracja imigrantów	25 % EFS	115 708 196
	Rynek pracy, edukacja	75% EFS	347 124 589

Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego widzi problem w wypełnieniu warunku koncentracji tematycznej dla CP 1 i CP 2 i osiągnięciu kwoty na wydatki klimatyczne.

Ze względu na specyfikę regionu i zapóźnienia infrastrukturalne niezbędne jest inwestowanie również w innych obszarach, np. drogi, kolej, infrastruktura zdrowotna, społeczna, edukacyjna, potencjały endogeniczne, rewitalizacja.

Wydatki klimatyczne	Konkluzje Rady Europejskiej z lipca 2020 r.
w Programie	30 %
w tym, w ramach EFRR	35 %

CP 5 Europa bliżej obywateli

RLKS

- Usprawnienie systemu wdrażania
- Zwiększenie roli oddolności działań lokalnych, aktywizacja społeczna, rola liderów – Akademia Kompetencji

Alokacja na RLKS - 3% całkowitej alokacji w programie, środki EFS

CP 5 Europa bliżej obywateli

Potencjalne obszary ZIT w województwie

Trwają prace nad przygotowaniem założeń do polityki terytorialnej gdzie określone zostaną wszystkie poziomy wsparcia: ZIT, IIT (inne instrumenty terytorialne)

Priorytetyzacja zadań realizowanych przez ZIT:

Transport publiczny
i jego integracja
(np. tramwaj
Bydgoszcz-Toruń

Poprawa stanu
środowiska

Usługi społeczne

Kształcenie zawodowe

Innowacje

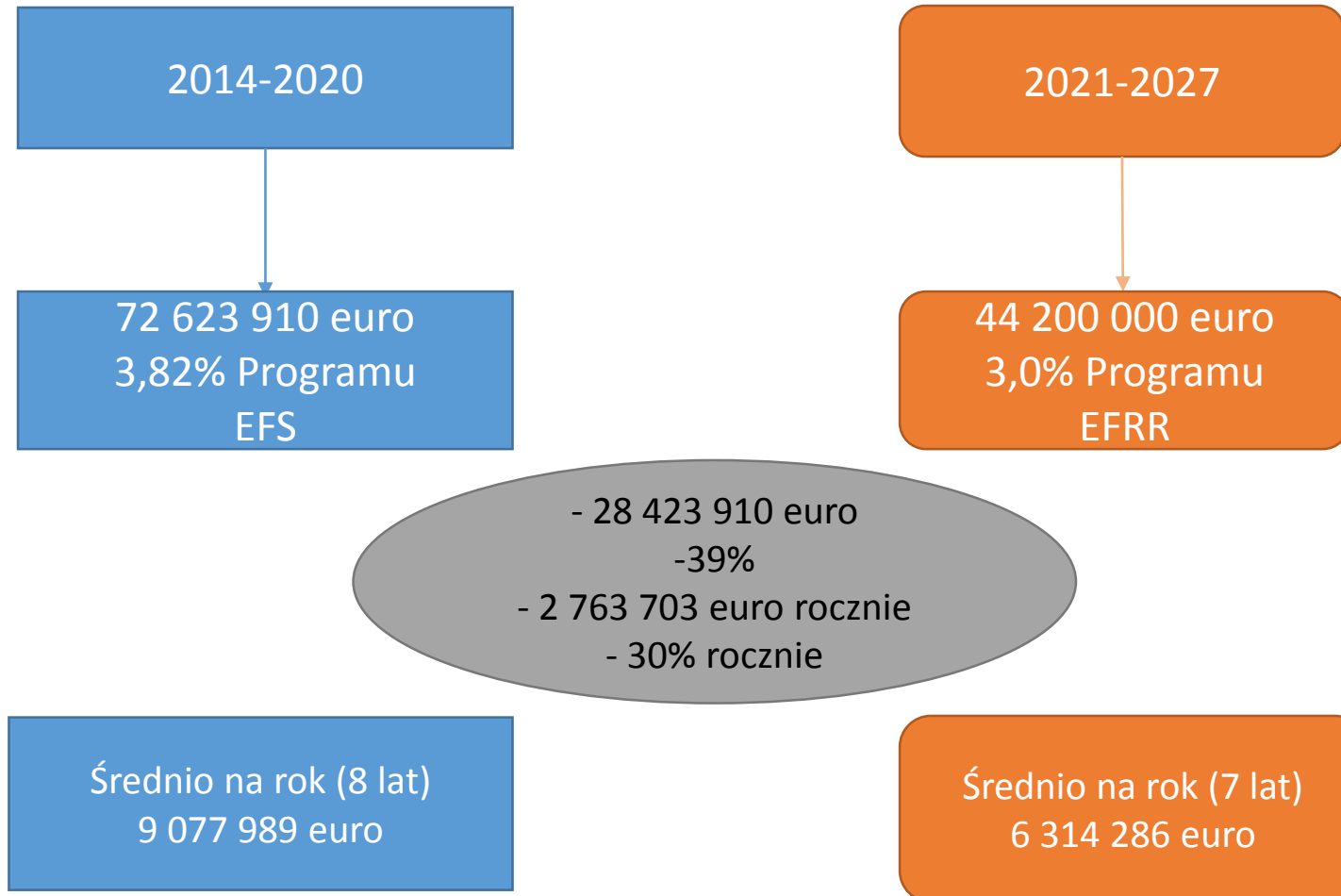
Instrumenty Finansowe

W ramach RPO 2014-2020 przeznaczono aż 10 % alokacji programu na wsparcie w tej formie, tj. 823 mln zł

Zagwarantowanie na poziomie UP możliwości kontynuacji pełnienia funkcji menadżera przez Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju jako doświadczonego menadżera w perspektywie 2014-2020

Możliwości wdrożeniowe nowego programu regionalnego

Porównanie środków z Pomocy Technicznej w obydwu perspektywach

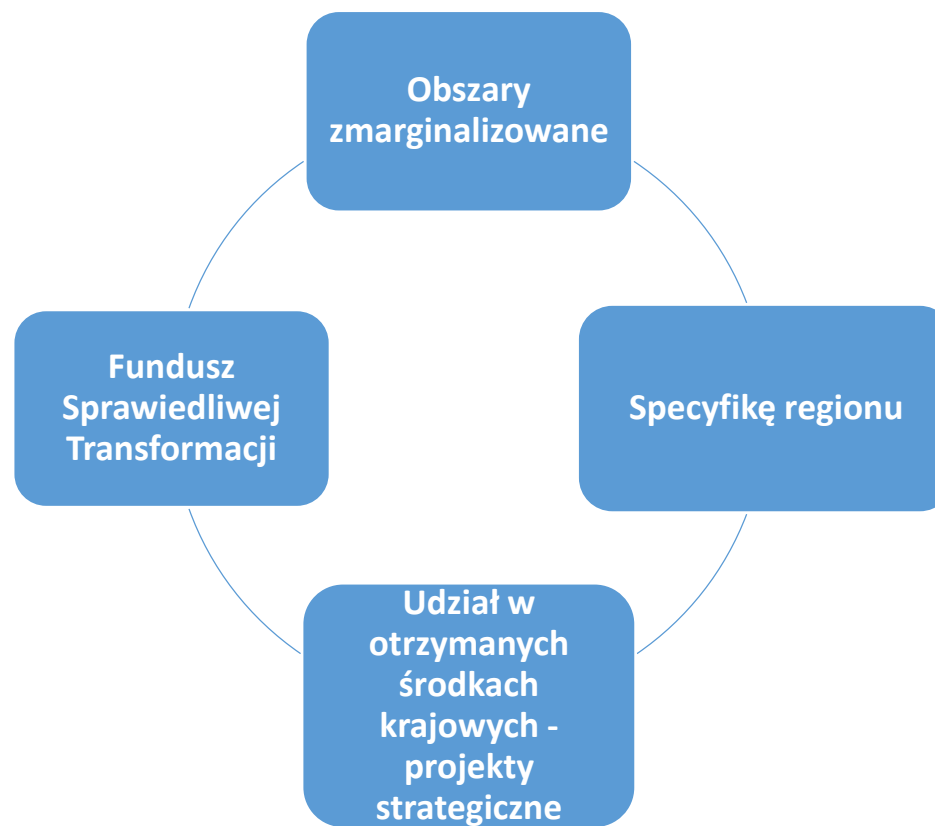

Rezerwa programowa w ramach Umowy Partnerstwa

W ramach podziału środków na regiony pozostała nierozdysponowana kwota **7,1 mld euro** co stanowi 25% środków dedykowanych dla regionów. Jest to tzw. rezerwa programowa.

W jaki sposób zostanie rozdysponowana rezerwa programowa?
Jakie czynniki będą brane pod uwagę?

Według Samorządu województwa
mechanizm powinien opierać się o :

Wybrane uwagi horyzontalne do Umowy Partnerstwa

Wszystkie uwagi do Umowy Partnerstwa zostaną zgłoszone w procesie konsultacji przy użyciu formularza na stronie ministerstwa.

Zmniejszenie alokacji Programu dla województwa kujawsko-pomorskiego

Brak zasad i kryteriów formuły podziału rezerwy programowej

Zbyt wysoka koncentracja tematyczna - 55% alokacji z EFRR na 1 i 2 cel polityki spójności

Niewystarczające środki na Pomoc Techniczną

Zagwarantowanie kopertowego podejścia do regionów w ramach podziału środków z Polityki Spójności w ramach Programów Krajowych, Krajowego Planu Odbudowy i Budżetu Państwa w ramach Kontraktu Sektorowego

Konieczność koordynacji i synchronizacji procesu decyzyjnego o ostatecznym kształcie UP z zasadami podziału i procesem wypracowywania KPO czy Kontraktu Sektorowego, będących innymi dostępnymi źródłami finansowania potrzeb rozwojowych.

Odejście od silosowego traktowania Polityki Spójności.

Wybrane uwagi szczegółowe do Umowy Partnerstwa

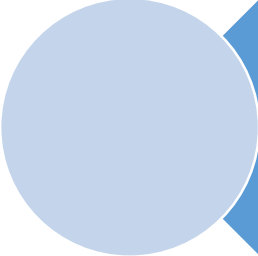
Zagwarantowanie na poziomie UP możliwości kontynuacji pełnienia funkcji menadżera przez Kujawsko- Pomorski Fundusz Rozwoju jako doświadczonego menadżera w perspektywie 2014-2020

Kontynuacja możliwości przygotowania Wojewódzkich Planów Działań dla potencjałów endogenicznych

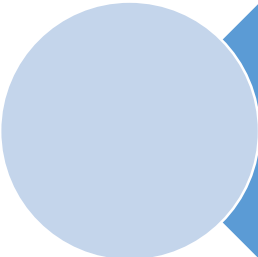
Brak odniesienia czy zakres zadań realizowany przez IIT (inne instrumenty terytorialne poza ZIT) w zakresie CP1-4 będzie wliczał się do koncentracji tematycznej

Dodanie możliwości realizowania z poziomu regionu kompleksowych działań informacyjno-świadomościowych dotyczących postaw pro-środowiskowych

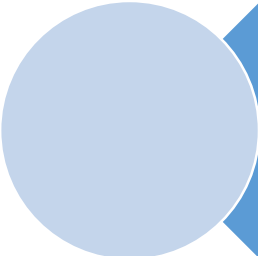
Wybrane uwagi szczegółowe do Umowy Partnerstwa

Utrzymanie możliwości finansowania z poziomu regionu wsparcia tworzenia nowych miejsc opieki żłobkowej

Wprowadzenie możliwości finansowania z poziomu regionu wspierania kadr medycznych i okołomedycznych

Zapewnienie możliwości finansowania z poziomu regionu podwyższania kompetencji kadr administracji w szczególności JST, zgodnie ze specyfiką potrzeb regionu